

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δημιουργική Ευρώπη»

(2012/C 277/15)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιδοκιμάζει τη «Δημιουργική Ευρώπη», το νέο πρόγραμμα-πλαίσιο για τον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα, υπό το πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο (ΠΧΠ) για την περίοδο 2014-2020⁽¹⁾. Το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» θα συνενώσει τα ισχύοντα προγράμματα «Πολιτισμός» (Culture), «MEDIA» και «MEDIA Mundus» σε ένα κοινό πλαίσιο και θα περιλαμβάνει έναν νέο χρηματοδοτικό μηχανισμό που θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση·
- τονίζει με έμφαση ότι ο πολιτισμός διαθέτει ίδια αξία, η οποία υφίσταται ανεξαρτήτως των οικονομικών πτυχών των πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών· η δε διαμόρφωση του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την εν λόγω διττή φύση και να μην προσανατολίζεται αποκλειστικά στη δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης του πολιτισμού·
- κρίνει θετικό το γεγονός ότι για το ΠΧΠ 2014-2020, η Επιτροπή προτείνει σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού που διατίθεται για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, ο οποίος θα ανέρχεται συνολικά σε 1,801 δισ. ευρώ, ποσό που συνιστά αύξηση κατά 37 % σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα δαπανών·
- επισημαίνει ότι ο ελεύθερος και ανεξάρτητος πολιτιστικός τομέας έχει θεμελιώδη σημασία για την ανάπτυξη της κοινωνίας. Αποτελεί εγγύηση για την ελευθερία έκφρασης και την ποικιλομορφία, δίδει τη δυνατότητα για συμμετοχή και δημιουργεί φόρουμ κριτικού και ανεξάρτητου διαλόγου, ο οποίος αποτελεί προϋπόθεση για μία ζωντανή δημοκρατία.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», COM(2011) 500 τελικό, 29/6/2011

Εισηγητής	ο κ. Gábor BIHARY (HU/PES), μέλος του Γενικού Συμβουλίου Βουδαπέστης-Πρωτεύουσας
Έγγραφο αναφοράς	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» COM(2011) 785 τελικό

1. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επιδοκιμάζει τη «Δημιουργική Ευρώπη», το νέο πρόγραμμα-πλαίσιο για τον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα, υπό το πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο (ΠΧΠ) για την περίοδο 2014-2020⁽²⁾. Το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» θα συνενώσει τα ισχύοντα προγράμματα «Πολιτισμός» (Culture), «MEDIA» και «MEDIA Mundus» σε ένα κοινό πλαίσιο και θα περιλαμβάνει έναν νέο χρηματοδοτικό μηχανισμό που θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση·

2. τονίζει με έμφαση ότι ο πολιτισμός διαθέτει ίδια αξία, η οποία υφίσταται ανεξαρτήτως των οικονομικών πτυχών των πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών· η δε διαμόρφωση του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την εν λόγω διττή φύση και να μην προσανατολίζεται αποκλειστικά στη δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης του πολιτισμού·

3. αναγνωρίζει ότι με τον συνδυασμό πολιτισμού και μέσω μαζικής ενημέρωσης, το πρόγραμμα μπορεί να διευκολύνει τη διάδοση πολιτιστικών προϊόντων και τη δημιουργία μιας ενιαίας διαδικτυακής αγοράς οπτικοακουστικών έργων, καθώς και να συμβάλει στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων δημιουργίας θέσεων εργασίας που διαθέτουν ο πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας·

4. επικροτεί τις προσπάθειες απλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου προκειμένου αυτό να εξελιχθεί σε μια εύκολα προσπελάσιμη δίοδο για τους Ευρωπαίους επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να δραστηριοποιούνται εντός και εκτός της ΕΕ·

5. συμφωνεί με τις δηλώσεις αξιολόγησης αντικτύπου των σημερινών προγραμμάτων ως προς τα παρακάτω τέσσερα προβλήματα που χρήζουν αντιμετώπισης σε ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα μέσω ενός ενιαίου προγράμματος-πλαισίου:

- α) η κατακερματισμένη αγορά που προκύπτει από την πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία της Ευρώπης και η οποία επί του παρόντος αφενός περιορίζει τη διακρατική κυκλοφορία έργων και την κινητικότητα καλλιτεχνών και επαγγελματιών –που δεν επιτυγχάνονται στον καλύτερο δυνατό βαθμό– και, αφετέρου, προκαλεί γεωγραφικές ανισορροπίες. Επιπλέον, περιορίζει την επιλογή και την πρόσβαση των καταναλωτών σε ευρωπαϊκά πολιτιστικά έργα·
- β) η ανάγκη προσαρμογής των τομέων στα δεδομένα της παγκοσμιοποίησης και της στροφής στην ψηφιακή εποχή, αυξάνοντας τη συγκέντρωση της προσφοράς σ' έναν περιορισμένο αριθμό σημαντικών παραγόντων, γεγονός που συνιστά απειλή για την

πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία. Έτσι, ο τομέας θα αποκομίσει οφέλη από προσεγγίσεις και λύσεις διακρατικού και διαπεριφερειακού χαρακτήρα·

γ) η έλλειψη συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τον πολιτιστικό τομέα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Αυτό επηρεάζει τον συντονισμό της ενωσιακής πολιτικής, που μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμος μοχλός για τις εξελίξεις στην εθνική πολιτική και τις συστημικές αλλαγές, με χαμηλό κόστος για τον ενωσιακό προϋπολογισμό, με απόλυτη προσήλωση στην αρχή της επικουρικότητας·

δ) οι δυσκολίες που συναντούν οι ΜΜΕ με πολιτιστικό ή δημιουργικό αντικείμενο όσον αφορά στην πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση·

6. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι το πρόγραμμα αυτό εστιάζεται ειδικά στις ανάγκες του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, που έχουν ως στόχο τη επέκτασή τους πέραν των εθνικών συνόρων, και συνδέεται άρρηκτα με την προώθηση της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας. Με τον τρόπο αυτό, θα συμπληρώσει άλλα προγράμματα της ΕΕ, όπως η υποστήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία για επενδύσεις στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, η αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι πολιτιστικές υποδομές και υπηρεσίες, καθώς και τα κονδύλια για την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τα μέσα για τη διεύρυνση και τις εξωτερικές σχέσεις·

7. επιδοκιμάζει επίσης το γεγονός ότι, πέραν των παραπάνω πτυχών, το πρόγραμμα αξιοποιεί τις εμπειρίες και την επιτυχία υφιστάμενων εμπορικών σημάτων, όπως το MEDIA, το Σήμα Ευρωπαϊκής Κληρονομιάς και οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης·

8. κρίνει θετικό το γεγονός ότι για το ΠΧΠ 2014-2020, η Επιτροπή προτείνει σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού που διατίθεται για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, ο οποίος θα ανέρχεται συνολικά σε 1,801 δισ. ευρώ, ποσό που συνιστά αύξηση κατά 37 % σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα δαπανών·

9. υπογραμμίζει ότι αυτή η αύξηση είναι απολύτως συμβατή με το σκεπτικό και τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της καθότι οι επενδύσεις στον πολιτιστικό και στον δημιουργικό τομέα συμβάλλουν άμεσα στην προαγωγή της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης της στρατηγικής. Παράλληλα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ σε αυτούς τους δύο τομείς·

10. φρονεί, ωστόσο, ότι είναι απαραίτητο να δοθούν ακριβέστεροι ορισμοί, ιδιαίτερα όσον αφορά το νομικό πλαίσιο και τα κριτήρια εφαρμογής του χρηματοδοτικού μηχανισμού·

(2) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», COM(2011) 500 τελικό, 29/6/2011

11. επισημαίνει ότι ο δημιουργικός και πολιτιστικός τομέας συνίσταται συχνά σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις αυτοαπασχολούμενων που προϋποθέτουν την οργάνωση και την ανάληψη πρωτοβουλιών σε τοπικό επίπεδο. Αυτό το στοιχείο της εντοπιότητας κρίνεται ιδιαίτερα θετικό για τις περιφέρειες αφ' ενός μεν επειδή τονώνει τις τοπικές οικονομίες (ας μην ξεχνάμε ότι η δημιουργία ενισχύει την οικονομική ανταγωνιστικότητα), αφ' ετέρου δε επειδή αποτρέπει τη φυγή των ταλαντούχων ατόμων και συμβάλλει στη διατήρηση των θέσεων εργασίας σε τοπική κλίμακα. Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην ιδιαίτερη κατάσταση των εργαζόμενων και επιχειρηματιών του πολιτιστικού τομέα·

12. επικροτεί τα προτεινόμενα μέτρα για την ενίσχυση των δυνατοτήτων του πολιτιστικού τομέα και την προώθηση της διακρατικής κινητικότητας εντός και εκτός της ΕΕ, δεδομένου ότι η πολιτιστική πολυμορφία μπορεί να αποτελέσει πηγή ανάπτυξης·

13. συμφωνεί ότι, σε καιρούς οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, ο πολιτισμός μπορεί να συντείνει στην επίτευξη των στόχων της κοινωνικής πολιτικής με δημιουργικό τρόπο, μέσω της υποστήριξης της καινοτομίας με στόχο την επίτευξη αποτελεσμάτων στον κοινωνικό τομέα ⁽³⁾·

14. θεωρεί ότι ο πολιτισμός, η τέχνη, τα πολιτιστικά ΜΜΕ και ο οπτικοακουστικός τομέας μπορούν να συντελέσουν στη μεταβολή των συμπεριφορών και στη δημιουργία νέων κοινωνικών σχέσεων οι οποίες ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα των ατόμων· παράλληλα, ο πολιτισμός και η τέχνη μπορούν να εγγυηθούν για τις αξίες μίας δημοκρατικής κοινωνίας·

15. επισημαίνει ότι ο ελεύθερος και ανεξάρτητος πολιτιστικός τομέας έχει θεμελιώδη σημασία για την ανάπτυξη της κοινωνίας. Αποτελεί εγγύηση για την ελευθερία έκφρασης και την ποικιλομορφία, δίδει τη δυνατότητα για συμμετοχή και δημιουργεί φόρουμ κριτικού και ανεξάρτητου διαλόγου, ο οποίος αποτελεί προϋπόθεση για μία ζωντανή δημοκρατία·

16. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ανά την ΕΕ διαθέτουν ευρύτετες αρμοδιότητες για την εφαρμογή των πολιτικών στον πολιτιστικό τομέα, δεδομένου ότι συμβάλλουν στην προαγωγή και στην ενίσχυση του πολιτισμού, ιδίως όσον αφορά στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην προώθηση της καλλιτεχνικής καινοτομίας ⁽⁴⁾· επιπλέον, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές φέρουν ιδιαίτερη ευθύνη, ώστε τα παιδιά και οι νέοι να αποκτήσουν πρόσβαση και δυνατότητες συμμετοχής σε έναν ενεργό πολιτιστικό βίο·

17. έχει ήδη τονίσει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, λόγω της εγγύτητάς τους προς τους πολίτες, είναι οι πλέον κατάλληλοι φορείς για να ανταποκριθούν στις ειδικές ανάγκες των διαφόρων πολιτισμικών ομάδων ανά την ΕΕ, καθώς και για να κινητοποιήσουν αποτελεσματικά τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες, προωθώντας έναν καλύτερο διαπολιτισμικό διάλογο ⁽⁵⁾·

18. επισημαίνει ότι, μέσω των αναπτυξιακών τους στρατηγικών, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές κατόρθωσαν να εντάξουν τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας σε πολλούς τομείς, γεγονός που συνέβαλε στην ενίσχυση της τοπικής

οικονομίας. Ειδικότερα, σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι δυνατή η δημιουργία δικτύων και βάσεων δεδομένων για τους νέους καλλιτέχνες, η προώθηση της κατάρτισης των νέων στις τέχνες και τον πολιτισμό, η προώθηση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των νέων καλλιτεχνών, η πραγματοποίηση πολυπολιτισμικών πειραματισμών και πειραματισμών με πολυμέσα, η παροχή δημόσιων χώρων για εκθέσεις νέων καλλιτεχνών, η παρότρυνση του νεανικού κοινού να μάθει να εκτιμά τα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά έργα, η υποστήριξη συγκρότησης ενώσεων νεολαίας στον καλλιτεχνικό και πολιτιστικό τομέα, καθώς και η προώθηση της καινοτομίας στο πλαίσιο των τοπικών παραδόσεων και τάσεων ⁽⁶⁾·

19. υπογραμμίζει πως ο οπτικοακουστικός κλάδος δεν αποτελεί μονάχα μια βιομηχανία μεγάλης σημασίας για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την εργασία, αλλά και ένα νευραλγικό τομέα που διαφυλάττει και προωθεί την τοπική και περιφερειακή πολιτισμική ταυτότητα και πολυμορφία. Με αυτή του την ιδιότητα, άλλωστε, αναδεικνύεται σε πρωτεύοντα παράγοντα ανάπτυξης των ευρωπαϊκών κοινωνικών αξιών και λειτουργίας των δημοκρατικών κοινωνιών, καθώς τα οπτικοακουστικά έργα δύνανται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη συγκρότηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας ⁽⁷⁾·

20. τονίζει ότι η μετάβαση στον ψηφιακό τομέα προσφέρει νέες ευκαιρίες διασύνδεσης των διαφόρων περιοχών της Ευρώπης, με την ανταλλαγή οπτικοακουστικών έργων και τη διερεύνηση νέων δυνατοτήτων για τη δημιουργία δεσμών και τις ανταλλαγές περιεχομένου. Αυτή η μετάβαση μπορεί να δώσει στους παραγωγούς την ευκαιρία να προσελκύσουν νέο κοινό, να επωφεληθούν από το εναλλακτικό περιεχόμενο, να προσφέρουν νέες υπηρεσίες και να προβάλλουν περισσότερο υλικό προερχόμενο από διάφορες περιοχές ⁽⁸⁾·

21. προτρέπει, εκ νέου, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αφ' ενός μεν να υπογραμμίσουν περαιτέρω τη συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προαγωγή και στην ανάδειξη του πολιτισμού των κοινοτήτων τους ⁽⁹⁾, αφ' ετέρου δε να προωθήσουν τη συμμετοχή αυτών των αρχών στο πρόγραμμα-πλαίσιο·

22. υπογραμμίζει, υπό αυτό το πρίσμα, την ανάγκη επίτευξης της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ της χρηματοδότησης έργων ευρείας κλίμακας και μέτρων ή δράσεων τοπικής και περιφερειακής κυρίως κλίμακας·

23. προτρέπει θερμά το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να μεριμνήσουν έτσι ώστε να καταστεί πιο ενεργός η παρουσία των πολιτιστικών φορέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων αντί να δίνει, στην πρόταση κανονισμού, ιδιαίτερη έμφαση στον χρηματοπιστωτικό τομέα·

24. αναγνωρίζει ότι οι δράσεις της πρότασης, ως έχουν, μάλλον δεν αντίκεινται στις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Ωστόσο, η γνώμη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών θα πρέπει να ζητείται συστηματικά κατά τη σύλληψη, την εφαρμογή και τη διαχείριση των μέτρων χρηματοδότησης του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα ανά την ΕΕ·

⁽³⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 172/2007 fin.

⁽⁵⁾ CdR 44/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 27/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 259/2004 fin.

25. επιθυμεί να προβάλει στον μέγιστο βαθμό το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» στις περιφέρειες της ΕΕ και προτιμάται να συνεργαστεί επ' αυτού. Επίσης, θα ήθελε να συμμετάσχει στη διαδικασία εποπτείας του προγράμματος·

26. συμφωνεί ότι είναι σημαντικό να διακρίνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο σε τρεις συνιστώσες (διατομεακή, πολιτισμού και συνιστώσα «MEDIA»), καθώς και να προβλέπεται ενδεικτική χρηματοδότηση καθεμίας από αυτές. Παράλληλα, επισημαίνει ότι το πρόγραμμα πρέπει να εφαρμοστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η ευέλικτη μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των τριών συνιστώσων αναλόγως με τις εκάστοτε ανάγκες και εμπειρίες·

27. υπογραμμίζει ότι δεν πρέπει επ' ουδενί να περιθωριοποιηθούν οι τέχνες και η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στη νέα δομή·

Η διατομεακή συνιστώσα

28. ενστερνίζεται τη στρατηγική και σφαιρική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υποστήριξη της ανάπτυξης του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα·

29. υπογραμμίζει ότι η επιτυχία των ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών εξαρτάται από τον καθορισμό τους κατά τόπους, στο πλαίσιο της συνεργασίας των αρμόδιων για τις διάφορες κυβερνητικές πολιτικές αρχών (π.χ. πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης, απασχόλησης, εκπαίδευσης και πολιτισμού) με τους εκπροσώπους της κοινωνίας πολιτών, δηλαδή τις επιχειρήσεις, των εργαζόμενους και τις οργανώσεις πολιτών·

30. υπογραμμίζει την ανάγκη διερεύνησης σε ποια πεδία και θεματικές έγκειται η αξιοποιήσιμη ισχύς των τοπικών και περιφερειακών φορέων, δεδομένου ότι κάθε περιοχή διαθέτει τις δικές της δυνατότητες που πρέπει να εντοπιστούν. Για παράδειγμα, οι μεγαλουπόλεις και οι πλούσιες περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα και τα μέσα να εξελιχθούν σε πολυεπίπεδους πόλους δημιουργίας και έλξης. Από την άλλη πλευρά, οι μικρότερες και σχετικά μειονεκτούσες περιφέρειες μπορούν επίσης να προβάλλουν παγκοσμίως το πολιτιστικό τους δυναμικό (τούτο ισχύει ιδίως για τις απόκεντρες και αραιοκατοικημένες περιφέρειες της ΕΕ)·

31. έχει ήδη επισημάνει ότι είναι υπαρκτή η ανάγκη για πιο αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τον τομέα του πολιτισμού στην Ευρώπη γενικά ⁽¹⁰⁾. Επομένως, τάσσεται υπέρ των υποστηρικτικών μέτρων για τα στοιχεία της αγοράς, τις μελέτες, τα εργαλεία για την πρόβλεψη μελλοντικών δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας, τις αξιολογήσεις, τις αναλύσεις πολιτικής και την υποστήριξη των στατιστικών ερευνών. Ωστόσο, θα πρέπει να προστατευτεί η συλλογή και ανάλυση δεδομένων που θα διαβιβαστούν στις εθνικές και ευρωπαϊκές στατιστικές υπηρεσίες για την αποφυγή αλληλοσηκάλυψης στις πηγές, το κόστος και την επεξεργασία δεδομένων·

32. υπογραμμίζει ότι ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας ευδοκίμουν περισσότερο σε διαθεματικά περιβάλλοντα και, άρα, προτείνεται να οικοδομηθούν νέες γέφυρες μεταξύ των τεχνών, της φιλοσοφίας, των επιστημών, της έρευνας και καινοτομίας και των επιχειρήσεων·

33. θεωρεί ότι επιβάλλεται να αναπτυχθούν ουσιαστικές «δημιουργικές συμπράξεις» μεταξύ αφ' ενός του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα και αφ' ετέρου τομέων όπως η εκπαίδευση, η βιομηχανία, η έρευνα ή η διοίκηση. Επίσης, εισηγείται τη δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών για τη μεταφορά δημιουργικής γνώσης, όπως το σχέδιο, σε άλλους τομείς·

Η συνιστώσα «Πολιτισμός»

34. επικροτεί τα μέτρα υπέρ της ενίσχυσης των δυνατοτήτων του πολιτιστικού τομέα και της προώθησης της διακρατικής κυκλοφορίας εντός και εκτός της ΕΕ·

35. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, μέσω της συνιστώσας «Πολιτισμός», θα δίνεται μεγαλύτερη έμφαση απ' ό,τι μέχρι σήμερα στην ανάπτυξη ικανοτήτων και στην διακρατική κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων διεθνών περιοδειών, νέων ευρωπαϊκών διαύλων (πλατφόρμες) μεγάλης εμβέλειας, καθώς και στη λήψη περισσότερων στρατηγικών μέτρων τόσο για την υποστήριξη της λογοτεχνικής μετάφρασης από εκδοτικούς οίκους, όσο και για την προώθηση των έργων·

36. τονίζει ότι, σε μια οικονομία μετά την κρίση, ο πολιτισμός μπορεί να συντείνει στην επίτευξη των στόχων της κοινωνικής πολιτικής με δημιουργικό τρόπο, μέσω της υποστήριξης της καινοτομίας και του πειραματισμού με στόχο την επίτευξη αποτελεσμάτων στον κοινωνικό τομέα·

37. επιδοκιμάζει την προβλεπόμενη ενίσχυση της διακρατικής κυκλοφορίας και τονίζει πόσο σημαντικό είναι να διευκολύνεται η προσπάθεια όλων των συναφών τομέων να απευθύνονται στο κοινό τους, παρά την ενίοτε μη ευνοϊκή γεωγραφική θέση ορισμένων περιφερειών ή τα προβλήματα που απορρέουν από την πολυγλωσσία·

38. υπογραμμίζει ότι οι επενδύσεις στον πολιτισμό πρέπει να στηρίζουν τόσο την ατομική όσο και τη συλλογική καλλιτεχνική παραγωγή, καθώς και τα πεδία ιδιαίτερης σημασίας για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα: τέτοια πεδία είναι τα νέα επιχειρησιακά μοντέλα, η δημιουργικότητα και η καινοτομία, η ψηφιοποίηση, η ανάπτυξη των προσόντων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, η υλοποίηση δημιουργικών συμπράξεων με άλλους τομείς κ.τ.λ.

39. υπογραμμίζει τη σημασία της ανάληψης πρωτοβουλιών μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα για τη στήριξη των πειραματικών προσπαθειών των καλλιτεχνών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά υπέρ της πολιτιστικής πρόοδου και της αύξησης των κερδών των επιχειρήσεων·

40. επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι σε θέση να ενημερώνουν πιο αποτελεσματικά τις τοπικές εταιρείες για τους τρόπους και τα μέσα προαγωγής των τοπικών και περιφερειακών πολιτιστικών δραστηριοτήτων·

41. τονίζει ότι, συχνά, ο ιδιωτικός τομέας διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στην προαγωγή του πολιτισμού μέσω χορηγιών ή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Από την πλευρά τους, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη βέλτιστη αξιοποίηση αυτής της συνδρομής·

⁽¹⁰⁾ CdR 259/2004 fin.

42. επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό ο σχεδιασμός των μέτρων για τον πολιτισμό να διέπεται από συνέπεια και μεσοπρόθεσμη έως και μακροπρόθεσμη προοπτική· αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί ο θεσμός της Πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης, στο πλαίσιο του οποίου η μακροπρόθεσμη στρατηγική συμβάλλει στην προώθηση πιο βιώσιμων προσεγγίσεων όσον αφορά στην πολιτιστική ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ευεργετικής επίδρασης και της κληρονομιάς αυτού του θεσμού⁽¹¹⁾. Έτσι, αναδεικνύονται ο πλούτος, η ποικιλομορφία και τα χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών πολιτισμών·

Η συνιστώσα «MEDIA»

43. επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση τοπικών και περιφερειακών οπτικοακουστικών έργων, ενδυναμώνοντας ουσιαστικά την οπτικοακουστική παραγωγή και συμβάλλοντας ενεργά στην προώθηση της πολιτισμικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου⁽¹²⁾.

44. εκτιμά τη σημασία της προαγωγής μιας ευρείας διεθνούς συνεργασίας στον οπτικοακουστικό τομέα, η οποία θα αποσκοπεί στην ενδυνάμωση τόσο των πολιτιστικών όσο και των εμπορικών σχέσεων μεταξύ της ευρωπαϊκής κινηματογραφικής βιομηχανίας και αυτής των τρίτων χωρών·

45. συμφωνεί ότι θα πρέπει να αντεπεξέλθουμε στις σημερινές προκλήσεις, που συνδέονται με την αλλαγή των δεδομένων στον διεθνή οπτικοακουστικό τομέα, κυρίως λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και των διαρθρωτικών αδυναμιών που επηρεάζουν την κυκλοφορία των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε αγορές τρίτων χωρών και παρεμποδίζουν τον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό κλάδο να επωφεληθεί από τις διεθνείς ευκαιρίες απειλώντας την ανταγωνιστικότητά του·

46. ως προς τον κοινωνικό χαρακτήρα αυτού του προγράμματος-πλαίσου, θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή στο γεγονός ότι η ανάπτυξη του γραμματισμού στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, συνδυαζόμενη με την προσαρμογή των εκπαιδευτικών μεθόδων στα μέσα αυτά, εντός και εκτός σχολικού πλαισίου, έχει ιδιαίτερη σημασία για το μέλλον της Ευρώπης. Θα πρέπει δε να ενθαρρυνθεί η επιμόρφωση με αντικείμενο τις νέες τεχνολογίες των επικοινωνιών, οι οποίες είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη του ατόμου⁽¹³⁾.

47. υπογραμμίζει τον ρόλο του κινηματογράφου στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και στην ενσωμάτωση των περιφερειών⁽¹⁴⁾.

48. δίνει έμφαση στο γεγονός ότι –χάρη στο πρόγραμμα– ένας υγιής πολιτιστικός τομέας μπορεί να αναπτύξει δημιουργικές συμπτώσεις μεταξύ αυτού και άλλων τομέων (τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, έρευνα, τουρισμός, κοινωνικοί εταίροι κ.τ.λ.), με σκοπό την ενίσχυση των κοινωνικών και οικονομικών επιδράσεων των επενδύσεων στον πολιτισμό και στη δημιουργικότητα⁽¹⁵⁾, ιδίως όσον αφορά στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς και στην ανάπτυξη και στην εκλυσιμότητα των περιφερειών και των πόλεων·

49. τονίζει ότι απαιτείται η ανάληψη περαιτέρω δράσεων ώστε να ενεργοποιηθεί πλήρως το δυναμικό του ευρωπαϊκού δημιουργικού περιεχομένου⁽¹⁶⁾, με σκοπό να ενισχυθεί τόσο η παραγωγή όσο

και η διάθεση και η κυκλοφορία ποιοτικών και καινοτόμων ευρωπαϊκών έργων, να προωθηθεί η ευρωπαϊκή πολιτιστική ποικιλομορφία και να αυξηθεί η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα·

50. επαναλαμβάνει ότι πρέπει οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση της πολιτιστικής και γλωσσικής κληρονομιάς τους, στην προώθηση νέων επιχειρηματικών προτύπων στις τοπικές δημιουργικές βιομηχανίες και τα τοπικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, καθώς και στην προβολή δημιουργικών έργων που (συγ-)χρηματοδοτούνται από ιδρύματα και οργανισμούς μέσω μαζικής επικοινωνίας⁽¹⁷⁾.

51. παρατηρεί ότι, μολονότι η «Δημιουργική Ευρώπη» δεν είναι κοινωνικό πρόγραμμα, οι πολιτικές για τις νέες υπηρεσίες και τα νέα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας, καθώς και το δημιουργικό περιεχόμενο, δεν πρέπει να σχεδιάζονται με βάση μόνο οικονομικά κριτήρια αλλά να συνεκτιμώνται οι πολιτιστικές και κοινωνικές παράμετροι⁽¹⁸⁾. Κατά συνέπεια, το καινοτόμο δημιουργικό περιεχόμενο πρέπει να στηρίζει την κοινωνική συνοχή και ένταξη, ιδίως για ορισμένες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό ή τελούν υπό συνθήκες κοινωνικής μειονεξίας·

Επιδόσεις και εποπτεία

52. ως προς την εφαρμογή του προγράμματος, υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν συνέργειες με τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές για έξυπνη εξειδίκευση·

53. συμφωνεί ότι, κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων όσον αφορά στις επιδόσεις, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι αυτά εξαρτώνται από τον συμπληρωματική επίδραση άλλων δραστηριοτήτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, οι οποίες επηρεάζουν τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα· συνεπώς οι μεταβολές των δεικτών δεν μπορούν να αποδίδονται πάντα στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Δημιουργική Ευρώπη»·

54. συμφωνεί ότι είναι χρήσιμοι οι ποσοτικοί δείκτες για τους ειδικούς και τους γενικούς στόχους, ήτοι δείκτες με τους οποίους μετράται ο αριθμός των θέσεων εργασίας που δημιουργούν οι πολιτιστικές και δημιουργικές δραστηριότητες, η πρόσβαση, οι συμπράξεις, οι μαθησιακές ευκαιρίες, η κυκλοφορία έργων και παραγωγών, το κοινό που παρακολούθησε μια ταινία ή το ποσοστό των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων, καθώς και η αναφορά στην περιφερειακή διάσταση των δεικτών. Εντούτοις, η ΕτΠ επικρίνει την υπερβολική έμφαση που δίνεται μέσω αυτών των δεικτών στην οικονομική ανάπτυξη, στα κέρδη και στην ανταγωνιστικότητα, με αποτέλεσμα να καθίστανται ακατάλληλοι για την αξιολόγηση ή την παρακολούθηση του μη εμπορικού πολιτιστικού τομέα·

55. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι, ως προς τον στόχο της ενίσχυσης της χρηματοδοτικής ικανότητας του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, γίνεται αναφορά όχι μόνο στα ποσά των δανείων, αλλά και στο πλήθος και στη γεωγραφική εξάπλωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που χορηγούν τέτοιες πιστώσεις·

56. καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να μεριμνήσουν έτσι ώστε, πέραν της κανονικής παρακολούθησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕτΠ για την έκθεση αξιολόγησης που πρέπει να υποβάλει η πρώτη έως τα τέλη του 2017 με θέμα τα επιτεύγματα του προγράμματος-πλαίσου, την αποτελεσματικότητά του και την προστιθέμενη αξία του.

⁽¹¹⁾ CdR 251/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 27/2009 fin.

⁽¹³⁾ CdR 133/2009 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 94/2008 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 94/2008 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 94/2008 fin.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 3, παράγραφος 1

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Το πρόγραμμα υποστηρίζει μόνο τις δράσεις και τις δραστηριότητες που παρουσιάζουν δυναμική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της.	1. Το πρόγραμμα υποστηρίζει μόνο τις δράσεις και τις δραστηριότητες που παρουσιάζουν δυναμική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της, <u>των στόχων της πρωτοβουλίας «Horizon 2000», καθώς επίσης και στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.</u>

Αιτιολογία

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία δεν προκύπτει μόνον με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», αλλά, μεταξύ άλλων, και με την πρωτοβουλία «Horizon 2000» και με τη διασφάλιση συνοχής.

Τροπολογία 2

Άρθρο 3, παράγραφος 2 εδάφιο α)

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) τον διακρατικό χαρακτήρα των συναφών δραστηριοτήτων και του αντικτύπου τους, που θα συμπληρώνουν εθνικά, διεθνή και άλλα ενωσιακά προγράμματα·	α) τον διακρατικό χαρακτήρα των συναφών δραστηριοτήτων και του αντικτύπου τους, που θα συμπληρώνουν <u>περιφερειακά</u> , εθνικά, διεθνή και άλλα ενωσιακά προγράμματα·

Αιτιολογία

Υπάρχουν διακρατικά έργα και προγράμματα τα οποία σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο· αυτά τα έργα ή προγράμματα θα μπορούσαν να τύχουν ενωσιακής υποστήριξης μέσω του μελλοντικού προγράμματος-πλαίσου «Δημιουργική Ευρώπη».

Τροπολογία 3

Άρθρο 5γ

Ειδικοί στόχοι του Προγράμματος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
να ενισχυθεί η χρηματοδοτική ικανότητα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οργανισμών·	να ενισχυθεί η χρηματοδοτική ικανότητα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, και ιδίως των <u>πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επιχειρήσεων και οργανισμών αυτοαποσολούμενων</u> ·

Αιτιολογία

Το φάσμα των ειδικών στόχων του Προγράμματος πρέπει να είναι ευρύτερο και να υπερβαίνει το επίπεδο των ΜΜΕ προκειμένου να ανακλά ακριβέστερα την πραγματικότητα των απασχολούμενων στο δημιουργικό και πολιτιστικό τομέα.

Τροπολογία 4

Άρθρο 7.1α

Ο μηχανισμός για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
να διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα·	να διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των <u>πολύ μικρών και</u> μικρομεσαίων επιχειρήσεων, <u>των επιχειρήσεων αυτο-απασχολούμενων</u> και <u>των</u> οργανισμών του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα·

Αιτιολογία

Το φάσμα του μηχανισμού για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα πρέπει να είναι ευρύτερο και να υπερβαίνει το επίπεδο των ΜμΕ προκειμένου να ανακλά ακριβέστερα την πραγματικότητα των απασχολούμενων στο δημιουργικό και πολιτιστικό τομέα.

Τροπολογία 5

Άρθρο 13, παράγραφος 1 εδάφιο α)

Συνοχή και συμπληρωματικότητα

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) τις συναφείς πολιτικές της ΕΕ, ιδίως τις πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της υγείας, της έρευνας και καινοτομίας, των επιχειρήσεων, του τουρισμού, της δικαιοσύνης και της ανάπτυξης·	α) τις συναφείς πολιτικές της ΕΕ, ιδίως τις πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, <u>της συνοχής</u> , της υγείας, της έρευνας και καινοτομίας, των επιχειρήσεων, του τουρισμού, της δικαιοσύνης και της ανάπτυξης·

Αιτιολογία

Ο πολιτιστικός τομέας συμβάλλει δυναμικά τόσο στο οικονομικό γίνεσθαι και στην τόνωση της απασχόλησης εντός της ΕΕ, όσο και στην πρόοδο σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα. Η υποστήριξη του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα θα μπορούσε να συντελέσει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της ΕΕ, περιορίζοντας τις αποκλίσεις στην ανάπτυξη των διαφόρων περιφερειών της.

Τροπολογία 6

Άρθρο 14 παράγραφος 1

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(1) Η Επιτροπή εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση και εξωτερική αξιολόγηση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» με βάση τους ακόλουθους δείκτες επιδόσεων. Λαμβάνεται υπόψη ότι η επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά τις επιδόσεις εξαρτάται από τον συμπληρωματικό αντίκτυπο άλλων δραστηριοτήτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο οι οποίες επηρεάζουν τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.	(1) Η Επιτροπή εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση και εξωτερική αξιολόγηση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» με βάση τους ακόλουθους δείκτες επιδόσεων. Λαμβάνεται υπόψη ότι η επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά τις επιδόσεις εξαρτάται από τον συμπληρωματικό αντίκτυπο άλλων <u>δραστηριοτήτων πολιτικών</u> σε ευρωπαϊκό, και εθνικό <u>και περιφερειακό</u> επίπεδο οι οποίες επηρεάζουν τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 7

Παράρτημα Ι

Ρυθμίσεις σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>Η Επιτροπή δημιουργεί έναν μηχανισμό για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, ο οποίος θα λειτουργεί στο πλαίσιο ενός ενωσιακού μέσου δανεισμού για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχεται με τον τρόπο αυτό θα διοχετευθεί σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οργανισμούς/οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.</p>	<p>Η Επιτροπή δημιουργεί έναν μηχανισμό για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, ο οποίος θα λειτουργεί στο πλαίσιο ενός ενωσιακού μέσου δανεισμού για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχεται με τον τρόπο αυτό θα διοχετευθεί σε <u>πολύ μικρές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, επιχειρήσεις αυτοαπασχολούμενων</u> και οργανισμούς/οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.</p>

Αιτιολογία

Οι ρυθμίσεις σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα πρέπει να είναι ευρύτερες και να υπερβαίνουν το επίπεδο των ΜμΕ προκειμένου να ανακλούν ακριβέστερα την πραγματικότητα των απασχολούμενων στο δημιουργικό και πολιτιστικό τομέα.

Βρυξέλλες, 19 Ιουλίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO